

# ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДѢЛЕ И ТЪРГОВИЯ.

**ТУРЦИЯ** излизува сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 блди меджидіета; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята сѣ подписувать до Н. Геновича и Т. Икономова, редактори на вѣстника. Външнати настоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Ц/градъ-Бейоглу, Асмадж-Меджидъ № 23.

## ПО ПОВОДЪ НА НАЦИОНАЛ- НЫЙ СВѢТЪ.

За нашій печатъ алфата и омегата на прѣобразованіята състои въ урежданіето на хазнѣтъ. Отъ неѣ да са поченѣтъ, на неѣ да са ограничатъ и на неѣ да са свѣршатъ прѣобразованіята, искать нашѣтъ събратія. Хазната наредена и оправена, сичко ще трѣгне по масло.

Ный видѣхме, че за оправяніето на хазнѣтъ сѣ допуца отъ печата и националенъ свѣтъ. Видѣхме еще, че безъ таѣ нужда свѣта не бы са допустилъ отъ доброжелателный и смотреливый печатъ. Свѣта са допуца отъ необходимость, като горчиво лѣкарство, и то не за държавѣтъ и народѣтъ, а за хазнѣтъ.

За царградскый пчатъ царството нѣма други нужды, нѣма по голѣмы болки отъ хазнѣтъ. Тя като са изцѣри, другѣтъ сѣ играчка.

Ный имаме само двѣ обясненія за тоя языкъ на вѣстницѣтъ въ Цариградъ. Едното е, че лѣстникаретѣ сѣ дошли съ търговскѣ цѣль въ турско и не виждатъ друго освѣнь финансы и пары; другото е, че тый не знаѣтъ мѣстото, като чужденцы, и неможѣтъ да говорѣтъ за друго, освѣнь за това, което е прѣдъ очитѣ имъ — за злото на финансытъ. Нека ги оставимъ на тѣхнѣтъ занятія и нека поглѣднемъ ный самы ще ли излѣзе за царството онова блаженно състояние, което му обѣщавать отъ поправяніето на финансытъ.

Съ помощѣтъ на национальный свѣтъ не само ще са тури редъ на финансытъ, нѣ и ще са развѣятъ богатствата на странѣтъ, защото тоя свѣтъ ще показва тѣзи богатства и ще изнаѣри средствата да ги изыква на вѣнь, казва печата.

Безъ да говоримъ за онѣзи ограниченія, които стѣсняватъ свѣта въ изпълненіето на тѣзи цѣли и които го правѣтъ подчиненъ на господарственый свѣтъ, ный приѣмаме за единъ часть, че свѣта ще изпълнява възложенѣтъ му длѣжности. Нѣ тогава, каквы ще му бѣдѣтъ средствата?

Не е доста да покажемъ, дѣ каквы богатства са заключавать въ земѣтъ и каква промышленность бы са развила въ сѣкъ точѣкъ на нашето отечество. Не е доста и да са покаже, какъ бы са развила. Тука е нужно повече, нужна е матеріална и нравственна възможность да стане това.

Финансиальный свѣтъ съ своитѣ ограниченія средства ще ли може да създаде таѣ възможность, ще ли може съ своитѣ икономическы мѣрѣки да дигне сичкѣтъ прѣпятствія, които прѣчатъ на икономическото развитіе на мѣстата по царството? Ный това не вѣрваме и ето защо.

Свѣта ще покаже, че въ балкана има ископаемы богатства и правителството съ силѣтъ си и за смѣтъѣтъ си ще ги разработи. Нѣ това е най малкото. Голѣмытъ

богатства сѣ въ земледѣліето и въ промышленностьта. Какъ ще имъ са даде побутваніе? Съ свѣтъ и насърчаваніе ли? Това е слабо. За да са придаде на работѣтъ си съ сичкѣя жаръ на душѣтъ си, земледѣлца трѣба да бѣде оградень отъ сѣкаквы посегнуванія на имота и на животу му. Безъ пълно обезпеченіе въ това отношеніе, сичкѣтъ старанія ще останѣтъ по малко плодовицы.

Въ Балкана има много дровѣ. Тамъ може да са устроятъ фабрики за бересте. Нѣ кой са рѣшава да построи зданіе въ горѣтъ?

Търговіята е крѣвоносната система на народѣтъ. Тя разнося богатствата и поддържа благосостояніето на кой да е народъ. Каква е у насъ търговіята? Като исключимъ нѣколко приморскы градове, дѣто напстинѣ става нѣщо като търговія, търговія нѣма у насъ, нѣма никакъ. За да не си загуби живота и имота, отъ рѣдѣтъ на разбойницѣтъ и шій гражданинѣтъ са отрича отъ по голѣмы работы и са благодарни на малко вѣтрѣ въ града....

Кой ще вдѣхне животъ на това мъртво занятіе? Свѣта ли? Нѣ ще ли може той да запрѣжѣтъ на разбойника? Ще ли тури край на нѣкой неправды въ сѣдѣветѣ? Ще ли може да забрани на разбойницѣтъ да пълнѣтъ горѣтъ? Щели да запрѣти на крадѣтъ да не земать добитѣка на работника въ най-нужното вѣрме?... Най-послѣ ще ли дигне онаѣ простѣтъ, онова невѣжество, които хранѣтъ сичкы тѣзи лошѣвины? Ный не го вѣрваме, ный не мыслимъ, че това може да стане съ икономическы мѣрѣки.

Като не вѣрваме, че това може да стане тѣй, ный не можемъ да са съгласимъ съ събратіята си, че сичкото зло е въ финансытъ. За насъ злото е въ общественното устройство и биля тамъ повече отъ колкото у финансытъ.

Отъ злого състояние на финансытъ тегли правителството; населеніето усѣща това зло по-слабо, защото пада на него посредственно. Нѣ отъ другѣтъ злины тегли царството, тегли сичкото населеніе и тегли най остри болки; тегли и правителството, защото голѣмытъ разстройства на тѣлото докарватъ болѣсть и на главѣтъ.

За насъ въпросѣтъ: за правосѣдіе, за обезпеченіе на живота и имота, за общественното образованіе, за свободно съобщеніе на различни точки въ царството и пр. сѣ много по важны и по сѣщественны, защото отъ тѣхъ можѣтъ да излѣзатъ улучшения и за финансытъ, когато напѣжѣ не може, кабто видѣхме.

И наистинѣ, обезпеченіето ще позволи на хѣрата да тичатъ по работѣ си свободно и безстрашно. Селянина ще сѣди на лѣзіето и на нивѣтъ си толкѣ вѣрме,

колкото му е потрѣбно. Той не ще прѣбѣсва работѣтъ си безъ вѣрме, за да избѣгне непріятны срѣщи и случкы. Търговеца ще потѣрси новы стоки за проданъ и ще тича подирѣ пмѣ по сичкѣтъ мѣста; прѣдприѣмача ще намѣри новы приложенія на труда и капитала си. Сѣкѣй ще работи онова, което му принася повече полѣж; сѣкѣй ще работи повече, защото знае, че работи за себѣ си, че спечелоното не ще вади очитѣ на нехранимайковцытъ. Тогава сѣкѣй ще бѣде добрѣ, а заедно съ сичкѣтъ и хазната.

Не отхвъргаме прѣобразованіята на финансытъ и въвожданіето на строгѣ економіѣ въ господарственнытъ расходы; напротивъ и ный считаме това за нужно и необходимо, защото безъ него сичкѣтъ средства на странѣтъ ще тичѣтъ възъ другѣ странѣ и не ще можѣтъ да докарать полѣж на мѣстото. Ный искаме да кажемъ, че не трѣба да са глѣда и да са мысли само за финансытъ, нѣ че има други много работы за цѣреніе.

Поправленіето на финансытъ ще ни докара вѣншно довѣріе, а поправленіето на другѣтъ лошѣвины ще ни докара вѣтрѣшнѣ силѣ, безъ която нѣма трайно довѣріе.

—о—

Не ще бѣде злѣ да подкрѣпимъ горѣказаното съ думѣтъ на единъ отъ чуждестраннытъ вѣстници на столицѣтъ «Левантъ Таимсъ». Ето тѣзи думы:

«Енергіята, съ коѣто Великий Везиръ слѣдва своя планъ за прѣобразование, не ослабна. Той върше съ способность, за която прѣдшественника му не е ималь ни куражъ, ни волю. Като опытенъ еще отъ прѣдшнытъ службы, Махмудъ паша направи въ нѣколко недѣли толкѣзи реформы, колкото Аали паша не е направилъ въ сичкѣй си животъ. Ако не можемъ да похвалимъ сичкѣтъ назначенія на чиновницы, за поветѣто отъ тѣхъ ный имаме освѣнь одобренія. Въ тѣлото на чиновницѣтъ станахъ голѣмы улучшения. Първата грѣжа на Везира бѣше за финансытъ, които толкѣзи сѣ разстроены. Намѣсто да допѣлни дефицита съ едно внезапно и принудено увеличеніе на доходѣтъ, той пріѣ другъ пѣтъ — съкращеніе на разносѣтъ. Вліаніето му прѣдъ Султана му позволява да исказва такѣзи истинны, които Н. Величество до сега не е слушалъ, и тая откровенность докара съкращеніе въ царскѣтъ заплатѣ до 25,000 лиры. Друго такѣзи съкращеніе ще излѣзе отъ присѣдиненіето на топханенското управление на Сераскеріята. Като са прибавятъ и съкращеніята отъ унищоженіето на Ефѣфа, отъ изважданіето на много чиновницы и отъ намаляваніето на валійскѣтъ заплаты, сичката економія за таѣ години са вѣскачва на 3 милиона лиры. Така въ турскѣтъ финансы става едно нечуено и необыкновен-



но нѣщо — уравниовѣсваніето на расходи-  
тъ съ приходиѣ. Въ финансовото прѣ-  
образование не е сичкото. Мѣстото има пу-  
жда отъ ЗАКОНЫ, като първо условіе за  
успѣхъ. Казуватъ, че Везиря разбралъ таѣх  
нужда най пълно и заповѣдалъ да са прѣ-  
гледатъ проектѣ на Мустафа Фазлъ  
паша за сѣдебнитѣ прѣобразования. Прѣ-  
образованіето на сѣдветѣ ще бѣде най  
трудната, нѣ и най важната мѣрка за се-  
гашното поколѣніе, защото срѣщу неѣх  
ще стоѣтъ хиляди рутинеры чиновници и  
лошитѣ прѣданія на администраціѣтѣ. Мѣ-  
чна е таѣх мѣрка, нѣ ако са осѣществи,  
9/10 отъ злоупотрѣбленіята ще са иско-  
рениѣтъ. Съ осѣщественіето ѣ Махмудъ  
паша ще са издигне на мѣстото не найот-  
личнитѣ господарственны мѣжи на Турціѣ.

### РАБОТНИЧЕСКОТО ДВИЖЕНИЕ ВЪ ЕВРОПѢ.

Подиръ войната съ Франціѣ графъ Бис-  
маркъ казалъ:

« Политическитѣ въпроси са почти свѣр-  
шихъ: започеватъ са общественитѣ. Отъ  
тукъ натѣй сѣня ни ще бѣде по беспоко-  
енъ, отъ колкото е былъ до сега. »

И наистинѣ, общественитѣ въпроси  
захлопахъ вратата на много държавы. Ра-  
ботническитѣ движенія сѣ началото на тѣ-  
зи въпроси; тѣи ще исхвърлятъ насрѣдъ  
много въпроси за рѣшаваніе и ще про-  
дължаватъ да ги хранѣтъ, додѣто рѣшеніе-  
то имъ стане необходимостъ. Отъ тѣхъ ще  
излѣзѣтъ голѣмитѣ промѣненія, които ще  
придадѣтъ другъ видъ на общественото  
устройство въ европѣ.

Споредъ вѣстницѣтѣ, тѣзи движенія ста-  
ватъ до толкози голѣми и обширни, щото  
са пораждатъ страхове за вѣтрѣшны сму-  
тове въ държавитѣ. Работитѣ на фабри-  
китѣ сѣ прѣстанѣли по цѣлы области и  
почти по сичкитѣ голѣми градове въ Ан-  
глиѣ и Прусиѣ и работницѣтѣ не прѣста-  
ватъ да са устройватъ на дружини съ де-  
мократо-соціалистически начала. Тѣзи дру-  
жины пущатъ изданки на сѣкѣ странѣ и  
вліяніето имъ захваща да смущава и у-  
ма на селянетѣ.

Най-нашироко са е прострѣло това дви-  
женіе въ Англиѣ, защото законитѣ не за-  
браняватъ нито събраніята на работницѣ-  
тѣ, нито заявленіето на тѣхнитѣ мнѣнія.  
Тука намиратъ мѣсто сичкитѣ распалены  
републиканци и соціалисти. Тука е огни-  
щето на Международното работ-  
ническо общество, което хвати да  
обгрѣща сичкитѣ други дружини по евро-  
пѣ и Америкѣ и да става твърдѣ страш-  
но за капиталистѣтѣ. То ръководи движе-  
ніята по много мѣста и доставя средства  
на онѣзи работници, които сѣ прѣстанѣ-  
ли да работѣтъ на сѣжперницѣтѣ си гос-  
подари. То почева да става голѣма сила,  
защото скоро ще располага съ милиони ду-  
ши. За него нѣма народност и вѣра: то  
познава само работници.

Лондонъ е сѣдалището на това общес-  
тво; нѣ има отдѣленія и по вѣнѣ. Вторий  
му клонъ е въ Америкѣ, въ градъ Нью-Йоркъ.

За да са борѣтъ съ него, капиталистѣ-  
тѣ фабриканты съставили свое дружество  
и положили особенны капиталы, за да вы-  
ватъ работници отъ странѣ. Тѣхното дру-  
жество телеграфисало по другитѣ области  
на Англиѣ и въ Голландіѣ за работници  
и направило условія съ много работничес-  
кы дружини. Нѣ съсъ своитѣ депешы да

са не мѣстѣтъ, международното общество  
накарало работницѣтѣ да скѣсатъ контра-  
титѣ. Таквози почева да става значеніето  
на това общество. — Неговитѣ агенти  
са намиратъ на сѣкѣдѣ: въ Германіѣ, въ  
Италиѣ, въ Франціѣ и въ Испаниѣ. Въ  
Испаниѣ недавна са появилахъ движенія ме-  
жду работницѣтѣ по различни мѣста.

Тая сила като гледатъ, нѣкои вѣстника-  
ри почеватъ да са страхуватъ и да за-  
плашватъ и свѣта. За тѣхъ това обще-  
ство е бунтовническо общество, което има  
за цѣль да прѣобриѣ държавнитѣ редове  
и да постави обществото на новы демо-  
кратически и соціалны начала, и сичко то-  
ва было готово да направи съ сила, съ  
орѣжіе. Думитѣ на нѣкои распалены чле-  
нове отъ обществото даватъ нѣкакѣхъ вѣ-  
роятностъ на газетарскитѣ страхуванія.

Който, обаче, гледа на работата по из-  
дѣлбоко, той лесно ще забѣлѣжи, че ра-  
ботническитѣ движенія не заключаватъ въ  
себе сѣ бунтовнически елементи, поне  
колкото за сега. Движеніята иматъ за цѣль  
улучшеніето на работническото положеніе,  
което е сега твърдѣ незавидно; средствата  
на работницѣтѣ сѣ пасивното съпротивле-  
ніе и напущаніе на работитѣ. Нѣидѣ не  
са е употребила сила, нѣидѣ не сѣ са при-  
нуждавали капиталистѣтѣ да плащатъ пове-  
че на работницѣтѣ си. Намѣреніето на по-  
слѣднитѣ е — фабрикантитѣ и капиталистѣ-  
тѣ сами да са свѣтътъ, че до сега твърдѣ  
малко са плащали на работницѣтѣ, които  
имъ сѣ докарвали ползѣ за милиони, и ка-  
то разберѣтъ това, за напредѣ да бѣдѣтъ  
по справедливы и да поставѣтъ отношенія-  
та си къмъ работницѣтѣ на новы прави-  
ла. Ако обичате и това е революція, нѣ  
мирна, основана на споразумѣніе, а не на  
насиліе. Английското правителство, което  
гледа отъ близу движеніята, не намира въ  
тѣхъ нищо бунтовническо-разрушително  
и не само не ги въспира въ угода на  
капиталистѣтѣ, нѣ и нѣкакъ ги насърчава,  
богато стане дума за тѣхъ.

И наистинѣ сиромашіята и униженіето  
на работницѣтѣ и богатствата и гордостѣ-  
та на капиталистѣтѣ сѣ до толкози хвър-  
лятъ въ очитѣ, щото ни единъ добросъ-  
вѣстенъ чловѣкъ не ще са отрѣче да у-  
добри стремленіята на работницѣтѣ. Прѣ-  
ди нѣколко врѣме рускый князь Констан-  
тинъ посѣтилъ терсанѣтъ на единъ Англи-  
ецъ и въ разговора си попыгалъ господа-  
ря за сарая му, отъ баща му ли е или отъ  
дяда му. Излѣзло, че той си го правилъ  
самси. На въпроситѣ за обширнитѣ окол-  
ны горы и полета и за сичко друго отго-  
вора былъ сѣщый. Капиталиста спечелилъ  
това княжеско състояніе въ продълженіе  
на 18 години, спичелилъ го отъ работѣтъ  
си, сирѣчь съ рѣцѣтѣ на бѣднитѣ работ-  
ници. Нѣ като спечелилъ той толкози, как-  
во сѣ спечелили работницѣтѣ? Нищо!  
тѣхнитѣ жилища сѣ се сѣщитѣ, тѣхната  
храна, тѣхното облекло, тѣхната заплата,  
часоветѣ на работѣтъ сичко сѣ по вѣтхо-  
то. Само господаря са ползова отъ милио-  
нитѣ и ги прѣска за сѣкаквы глупавы при-  
щевкы, когато работницѣтѣ често нѣматъ  
що да ядѣтъ, въ що да са облѣкѣтъ и дѣ  
да зимуватъ.

За търпеніе ли е таквози състояніе?  
Праведенъ ли е този рѣтъ, който осѣжда  
хиледи хора на бѣдностъ, страданія и  
трудъ, за да даде леснотія на нѣколко де-  
сятини господари? Когото топли подобенъ  
редъ, той може да го поддърѣжа и да го хва-

ли. Колкото за насъ, нѣи не усѣщаме къмъ  
него освѣтъ единъ дълбокъ омазѣ. Нѣи немо-  
жемъ да пріеѣмемъ, че е право нѣщо въ  
одно общество едни да работѣтъ, да пи-  
челѣтъ, да теглѣтъ; други да спокойство-  
ватъ, да раскошествоватъ и да заповѣдатъ.  
А като не удобряваме таквозито състояніе,  
нѣи отъ се сърдце жѣлаѣмъ измѣненіето му  
за братіята работници.

Нѣи отъ се сърдце прѣгъртаѣме обявѣ-  
ніето на Международнитѣ работници, ко-  
то казватъ; «искаѣме порядѣкъ, нѣ  
порядѣкъ основанъ на правѣтъ,  
а не на привилегіитѣ. По-  
слѣдній порядѣкъ е гроѣенъ по-  
рядѣкъ.»

### ОТГОВОРЪ.

Тѣзи дни срѣщнихъ два отговора на  
члена си за Книжевното Дружество.  
Единъ е напечатанъ на особенъ листъ, дру-  
гий е помѣстенъ въ вѣстникъ Македоніѣ.

Каквыго и да сѣ за мене лично, азъ по-  
срѣщамъ тѣзи членове съ радостъ, зашто  
гледамъ на тѣхъ като на средство за  
освѣщеніе не само на сегашното положе-  
ніе на Дружеството, нѣ и на неговый  
вървежъ за напредѣ. Работата на Друже-  
ството като е за мене много по-важна отъ  
личнитѣ докачванія, азъ оставямъ послѣд-  
нитѣ почти безъ сѣкакво вниманіе, и ако  
сѣ позволявамъ да кажѣ нѣщо на пріате-  
литѣ си критици, азъ го правѣхъ само за  
поправаніе на нѣколко отъ недоразумѣнія-  
та на думитѣ имъ. За сичко друго азъ о-  
ставямъ на публикѣтъ да сѣди. Има на-  
предѣ си що съмъ азъ казалъ, има и това,  
що казватъ пріателитѣ: нека сравнява  
нека сѣ съставя мнѣніе за дѣлата на дру-  
жеството и за поведеніето си къмъ него.  
Освѣщеніе ни трѣба, а не придираванія  
сърдитня. Тѣзи нѣща ги имаме въ изобиліе  
на сѣкѣдѣ по отечеството си.

Монитѣ критици сѣ съгласны помежду си,  
че азъ прѣправямъ работитѣ на друже-  
ството и го оправдавамъ, додѣто трѣбало  
да го осѣждамъ, и едина отъ тѣхъ заклю-  
чава, че съмъ струвалъ това, защото дру-  
жеството или членоветѣ ма обласкали съ  
икрамъ; а другый искарва това просто  
чисто отъ злонравіе и криводушіе. Азъ не  
знаѣхъ отъ кого е снетъ този калѣбъ — да  
ли отъ самитѣ критици, или отъ пріателитѣ  
имъ. Въ сѣкый случай образа не е мой,  
защото нито икрама съмъ видѣлъ, нито за-  
икрамъ интересъ съмъ говорилъ. Азъ съмъ  
говорилъ онова, което съмъ мислилъ, и по-  
вече нищо. Ако то, говореното, е заката-  
ло само едниѣтъ странѣ на работѣтъ, то-  
ва не е ни отъ икрамъ, ни отъ криводу-  
шіе. То е, че такава ми бѣше цѣльта, ка-  
то си и казахъ въ заключеніето на ста-  
тиѣтъ си. Като земахъ ползѣнѣтъ странѣ  
на дружеството, азъ си позволихъ да за-  
щитѣхъ учрежденіето и да оставя раз-  
гѣжданието на недостатѣцѣтѣ на самото  
съброніе — съ цѣль да обриѣхъ вниманіе-  
то на членоветѣ му и да ги подканѣхъ да  
го поддърѣжѣтъ и да са явѣтъ на събра-  
ніето, повторомъ свикано. Ето монитѣ по-  
бужденія. Тѣи сѣ казаны въ члена ми твър-  
дѣ ясно, за дѣ ги видѣтъ критицитѣ и да  
ми не искатъ повече, отъ колкото съмъ о-  
бѣщаль самъ.

Колкото до това дѣто не съмъ откривалъ  
болкѣтъ на дружеството и неговитѣ лоши  
страны, както и дѣто окайвамъ неговитѣ  
дѣйствителны членове, това азъ го правѣхъ



защото мисля, че съ едни осъждения, съ едни ругателства и съ присмѣхы не са свършва работа. Тий сж полезны, когато сж умѣренны, нѣ когато излѣзятъ отъ мѣр-кѣтъ на вѣнѣ. тий погубвѣтъ много ра-боты. При това осъжденията трѣба да ста-ватъ и намѣсто, а това право азъ не от-немамъ на никого. Имаше да стане съ-браніе на 1 октоврія, нека тамъ да са раз-гледа сичкощо вреди на успѣха на друже-ството. Само съ выкове не ще са справи работѣтъ, както не са е оправило нищо по насъ съ този начинъ.

Гнѣвъ ги е пріятелитѣ, защо да кажъ, че вината за неуспѣха на дружеството и на други народны работы е у духа ни. Нѣ имали тука защо да са гнѣвны? Азъ тамъ намирамъ винѣтъ, тамъ ѣмъ и показвамъ. Вый искате да ѣмъ намирате другадѣ, свобо-дны сте. Кой е по-правъ, ще ны сѣдѣтъ другѣтъ, не самы ный. Ный трѣба само да даваме фактоветѣ, върху които що са о-снове присѣдана, а да чакаме да ны сѣ-дѣтъ. Додѣто обаче дочакаме общія сѣдѣ, азъ пакъ ще повторѣ, че голѣмата грѣш-ка на неуспѣха на дружеството е у наро-днѣй духъ защото той еще въ първѣтъ години са насити на учрѣденіето и поченъ да из-бѣгва плащаніето на това, що бѣше за-писалъ въ неговѣ ползѣ. Не ли? — Ще ми кажите, че студенината е дошла отъ лошевинѣтъ на дѣйствителнѣтъ членове и настоятелството. Нѣ тогава защо не са извадихъ и промѣнихъ? Кой е виноватъ и въ това? Нека допустимъ че промѣненіе-то са е искало и не са е сполучило; тога-ва излазя, че сж го искали по-малкото, а по-многого не — и множеството навило. То-гава излазятъ други двѣ нѣща: или мно-жеството криво и ный имаме право да ото-варяме винѣтъ на народа; или е то пра-во, а выковетѣ на малцината сж кривы и не знамъ каквы сѣ.....

Моя критикъ въ Македоніѣ захва-ща въпроса издѣлко и казва, че една отъ причинѣтъ на неуспѣха на дружеството е и това, дѣто по насъ са захващатъ нѣ-кои работы или прѣдвѣрѣнно, или по-на-голѣмо, отъ колкото трѣбаше. Азъ при-познавамъ сичкѣтъ справедливостъ на тѣ-зи думы. И моето мнѣніе е, че сѣка ра-бота е нетрайна и бесплодна, ако тя не са опира на общото съзнание, сир. ако ну-ждытъ ѣ не сж съзнаватъ отъ общество-то. Нѣ може ли това правило да са при-лага на сичкѣтъ общы работы? Читалища-та сж подражаніе, дружеството такожде. Тѣхното появленіе между насъ не е из-выкано отъ съзнаніето на тѣхнѣтъ необ-ходимость; при се това нужно бѣше да са устроятъ и да са поддържатъ какъ-какъ, защото сж показвахъ до нѣждѣ полезны и ще бѣдѣтъ еще повече, когато са съеди-нѣтъ сичкѣтъ за общото дѣло на отече-свенното просвѣщеніе и за онѣзи помощи, които чабатъ отъ тѣхъ и мѣстнѣтъ об-щины, и отдалеченѣтъ мѣста на Македо-ніѣ и Тракіѣ. Азъ мисля че не быхме направили добръ работѣ, ако бѣхме чака-ли да узрѣе мисльта за тѣхъ, та че то-гава да ги отваряме. Има учреждения кон-то трѣба да са пріематъ и прѣди да са е съзнала нуждата имъ отъ сичкы, и да са пріематъ съ сѣкаквы жертвы. Отъ тѣхъ е и Книжевното Дружество, за което моятъ критици сж мислили по прѣди като мене и което сж посрѣщали съ радостъ.

Азъ ще попытамъ: защо въ начало бѣ-ше възможно дружеството, а днесъ е невъз-

можно за нашѣй пріятель? Защо тогава то бѣше една голѣма нужда и тая нужда са съзнаваше до толкози, щото въ малко врѣме са записахъ до двѣста хиляды фран-гы? Ще ни каже пріятеля, че и днѣсь е въ-зможно, нѣ съ по малкѣ програмѣ, съ по-ограниченъ дѣятелность. Нѣ така ли каз-ватъ сичкѣтъ и за това ли сж са записа-ли двѣста хиляды франгы?

Азъ свършвамъ думѣтъ си, като повта-рямъ на моятъ критици-пріятели, че отго-воритѣ имъ са за мене твърдѣ пріятны въ това отношеніе, че тий ще послужѣтъ, ма-каръ и малко късно за събраніето на 1 октоврія, за освѣщеніе на едни работѣ, която е и за мене толкози мила, колкото и за тѣхъ, и за сѣкы добръ Българинѣ.

Т. Икономовъ.

### ПРОЕКТЪ ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО УЧЕНИЕ.

Подырѣ обнародваніето на французскѣй проектъ не ще бѣде безмѣстно да обнародваме и единъ Българскѣй проектъ, този проектъ, който е дала Тулчанската община на своя управитель, когато той бѣше залегналъ да нарежда училищата въ Тул-чанскѣй санджакъ. Подъ прѣдлогъ ужъ да напра-ви първоначалното учение задължително и да у-здрави училищнѣтъ приходи, управителя искаше да тури училищата подъ управленіето на мѣстнѣтъ начальства и да ги изложи чрѣзъ това негли на по голѣмы бъркотіи. Трѣбаше да са отблѣсне так-вози стремление и Тулчанскѣй Българе наистинѣ го отхвърнихъ, като прѣдставихъ свой планъ за достиженіе на задължителното учение и на обез-печеніето на училищнѣтъ доходи. Проекта е съ-ставенъ така, щото като са съгласява съ нѣкои отъ точкитѣ на управителскѣй проектъ, въ глав-ното е съвсѣмъ противоположенъ съ него и за-пазва самостоятелностьта на училищата ни.

Ето този проектъ, или по добръ ето изложеніе-то на Тулчанскѣй общинѣ.

« Защото общината ни е дълбоко убѣдена, че въ дѣлото на сѣкѣй общественъ вѣщост и осо-бенно въ дѣлото на ученіето самопроизволеніето значи твърдѣ много и че отъ него зависи успѣха, трайностьта и плодотворностьта на сѣко общес-твенно учреждение; заради това тя си позволява да иска въ устрояваніето на своитѣ училища ши-роко участие за населеніето.

Общината мисли, че задължителното учение ще бѣде по-животворно и по-полезно за практическѣй животъ, когато задълженіето е основано на вза-имното съглашеніе на жителитѣ, нежели когато е наложено отгорѣ. Въ послѣдній случай мнозина не успѣватъ пуждѣтъ да го съхраняватъ въ сичкѣ-тъ му точностъ и така училищата и ученіето са обръщатъ малко-помалко на голѣ формалность, ко-ято са запазва само за лице, нѣ не са къснѣва до ума и до сърдцето на ученика; когато въ пър-вый случай сѣкѣй има интересъ да запази и у-лучши онова, което е негово дѣло, което е самъ наредилъ.

Това като е тѣй, ный желайме и прѣдлагаме щото урежданіето на училищата по нашѣй сан-джакъ да стане по такъвъ начинъ, който да при-мирава принудителното начало на управленіето съ самопроизволеніето на населеніето, на което са считатъ училищата.

Ный мислихме върху този начинъ доста и не намѣрихме по справедливъ отъ този, дѣто еконо-мическото и устроителното управление на учил-щата да бѣде въ рѣцѣтъ на общинѣтъ, а вър-ховноно надзиране и авторитета за принужденіе въ рѣцѣтъ на началството.

Раздѣленъ на правила този начинъ трѣба да са изпълнюва споредъ насъ така:

1 — Една училищна комисія, избрана отъ на-селеніето и облѣчена съ право отъ началството, ще има грижѣ за сичкѣтъ българскы училища по санджака като ги нарежда и промышлява за тѣхното поддържаніе.

2 — Отъ какъвъ степенъ училище е потребно за сѣко мѣсто и настаняваніето на учителитѣ, то-ва ще зависи отъ опрѣдѣленіето на комисіѣтъ.

3 — Комисіѣта ще има и надзирателството на училищата и ще прѣглежда тѣхнѣтъ смѣтки сѣкѣ годинѣ.

4 — За по ближенъ надзоръ, комисіѣта назна-чава единъ инспекторъ, на когото длъжностьта е да обыкаля училищата по санджака, да прѣглежда тѣхното състояніе и да извѣства комисіѣтъ за тѣхнѣтъ пужды.

— 5 Инспектора ще бѣде длъженъ да са на-мѣрва при испитаніето попе на поглавнѣтъ учи-лища въ околностьта и да дава отчетъ за успѣ-хитѣ имъ.

6 — Сѣка община ще си има училищно насто-ятелство, което ще наглѣжда мѣстнѣтъ училища, ще заблѣжда редовностьта на ученицѣтъ, ще събира училищнѣтъ приходи и ще държи смѣтки-тъ на учителитѣ.

7 — Комисіѣта и училищнѣтъ настоятелства ще наумѣватъ на родителитѣ за нередовностьтъ на дѣцата имъ. Нѣ ако това не е доста, тий ще са обръщатъ къмъ мѣстното началство за приложеніе на онѣзи наказанія, които са опрѣдѣлѣтъ за въ-тѣзи случаи.

8 — Комисіѣта ще държи единъ касіеринѣ, кой-то ще пази училищнѣтъ капиталы, ще пріема хра-нитѣ на онѣзи села, които плащатъ на учителитѣ въ натуралны произведенія ще продава тѣзи храни съ знаяніето на комисіѣтъ и ще дава стой-ностьта имъ, споредъ нуждытъ на мѣстото, на у-чилищнѣтъ настоятелства.

(Тая служба управителя назначаваше за бия-діегата).

9 — Отдалеченѣтъ села около Кюстенджъ, Хър-сово и Меджидіе не сж длъжны да си прѣдаватъ училищнѣтъ храни на комисіѣтъ. Тий могатъ ги продава на мѣстото, когато са намѣри тамъ инспектора; само ще извѣствяватъ за слѣдствіята на продажбѣтъ на комисіѣтъ.

10 — Касіерина ще са намира подъ поручител-ството на самѣтъ комисіѣ, отъ която са и назначава.

11 — За сичкѣтъ си дѣла комисіѣта ще прѣд-ставя на главното управление въ санджака пис-менны отчети веднажъ въ годинѣтъ.

12 — За разноскѣтъ на комисіѣтъ, като за инспекторъ и други, ще стане съразмышленіе между общинѣтъ и началството, отдѣ и какъ ще са съберѣтъ.

Таквызи сж мнѣніята на нашѣтъ общинѣ кол-кото за нарежданіето на училищата по санджака. Като ги прѣдлагаме на вашето удобреніе, ный сме увѣрены, че тѣхното приложеніе ще принесе двойкѣ ползѣ — ще придаде на дѣлото поголѣмъ силѣ и якостъ и ще отърве началството отъ мно-го излишны и вѣнѣ отъ службѣтъ му грижи и главоболія.

Не ще казване, че този проектъ не са за-подъ вниманіе и че управителя търси други пѣ-тища за осъщественіе на намѣреніята си. Ный са научаваме, че той сега съставилъ у ч и л и щ е н ъ съ вѣтъ отъ шесть души, се опытни и вѣщы въ училищнѣтъ дѣла, и го натоварилъ да почене нарежданіето на училищата. Този съвѣтъ е съста-венъ отъ кадія, муфтія и единъ анадоцкы ефен-дія за турцитѣ, и отъ единъ българинѣ, единъ грѣкъ и единъ молдаванинѣ за христіанитѣ. Сич-кѣтъ сж текиль въ уредбитѣ на училищата. Ный ще са повърнемъ на тоя съвѣтъ, когато по-лучимъ свѣдѣнія за дѣлата му.

### ИЗВОДИ ОТЪ ДОПИСКѣтъ НА "ТУРЦИЯ",

ТАТАРЪ-ПАЗАРДЖИКЪ 1 Октоврія. «Тѣ-зи дни станъ въ село Бѣлево освѣщеніе на чер-ковѣтъ. Хора са бѣхъ стекли доста и парицы паднахъ за повѣтъ черковѣ. Нѣ рботата е, че тѣзи пары неможахъ да видѣтъ черковнѣй сан-джакъ, защото дѣдо Серафимъ, черковнѣй прѣд-стоятель въ Пазарджикъ, намѣри леснинѣ да ги прѣмѣсти въ други джебове. За себе си, за об-щинѣтъ (т. пазарджишкѣ), за чауша, за слугѣтъ, за ангимистъ и за други, той истегли парицѣтъ до едни и еше биле надзе до 250 гр. За да не тър-пѣятъ тѣзи загубы самы, селянетѣ получили пан-тахусѣ да ходѣтъ по селата за мылоstinѣ.

Дописника помянува за избѣдничества въ нѣкои си мѣнастыри, нѣ писаното е толкози скопосно, що-то не може да са извади нищо.

Помянува еше за невъздържноститѣ на калу-герѣтъ отъ нѣкой мѣнастырь и за оплакваніята на ближнѣтъ селяне. Дѣдо Серафимъ направилъ таквози рѣшеніе че, калугерѣтъ като си оста-нѣтъ распуснѣтъ по прѣжнему, селянетѣ да си записватъ женѣтъ.



Дописника са оплаква отъ разбойниците. Преди няколко дни ударили единъ лѣсковчанинъ, който не бѣлъ си дохождалъ въ селото отъ 8 години. Посетивъ ударили други трима при село Каменица. Единъ отъ тѣхъ побѣгналъ въ село и хлопалъ при даскала, който не му отворилъ. Сега даскала е запрянь, нѣ не са казва защо, дѣто не отворилъ ли, или само дѣто му похлопали. Въ града са обра единъ дюкянъ и на оплакванята на ступанина му, конака му отговори да преглежда и издирва разбойниците самси.

Най-послѣ казва ни са, че бѣлжкитѣ на Турция (брой 32) за учителя Гюрдана Ненова разбъркали ума на този учител и сега той не прави нищо, освѣнъ да приканва хората да са подпизятъ на едно опроверганіе.

Това сж важнитѣ новини отъ Т. Пазарджикъ. Ний не можемъ да ги прѣминеъ безъ забѣлжкы. И най-напрѣдъ ний ще кажемъ на Пазарджикитѣ общинѣ, че не е ни праведно, ни добро да граби така селата за своѣхъ ползж. Ний земаме прѣдъ очи и прувелченіята на дописника, който са види да пише подъ влияніе на не толкози спокойни чувства; при се това не е злѣ да са помни отъ градскитѣ общини добръ, че селата не сж създадени да посрѣщатъ сичкитѣ разпоски на градищата и да бѣдѣтъ слуги-даниници на послѣднитѣ, защото нѣма нужди и училища само въ градищата, нѣмагы и въ селата. Е на добра община не ще остави селскитѣ училища какъ дошло, а пѣкъ сичкитѣ черковни приходи съ страшно наголѣмяване да прибира въ града си и да ги употребява за своитѣ само нужди. Тогава ще каже, че градищата сж дадени нищо да не принасятъ отъ себе си, нѣ да са прѣкарватъ, въ общитѣ си разпоски, съ средствата на селата.

На дѣда Серафима ще забѣлжимъ, че криво е казалъ на селянитѣ, които са оплаквали отъ калугеритѣ. Не сж селянитѣ които иматъ по голѣмъ нуждѣ отъ прибиране, а калугеритѣ, които подъ булото на набожностъ, на исповѣдничество, на святостъ вмѣкнуватъ са въ съѣстѣтъ на глупавитѣ жени и малко по-малко развалятъ нравитѣ на пѣлы села и околности. Това е вече пазъ очевидно, че при многото калугеры, много развратъ. Чини ми са, че тѣзи прасета на нечистотѣтъ не ставатъ калугеры за да гонятъ чуждитѣ жени и да ги развращаватъ. Кога е тѣй, или да си гледатъ работѣтъ, или да имъ са затвори мѣнастиря. Мѣнастирь, който дава прибѣжище, хранѣ и улесненіе на нехранимайковци и на развратници, трѣба да са дига отъ лицето на земѣтъ, за да не увеличава злото и сиромашіята наоколо си.

А, учителя Г. Ненова ще помолимъ да не са стряска толкози отъ бѣлжкитѣ ни и да не забравя достоинството си, та да са моли томува и ономува да му подпишатъ опроверженіето; защото не е опроверженіето, което ще го очисти отъ укоритѣ, нѣ работитѣ и поведеніето му. Ако са обвинява въ бездѣйствіе, нека почене да работи повече, да работи толкози, колкото са иска отъ дълга му и отъ заплатѣтъ му; ако са укорява за разбъркване на града, по просто за интриганство, нека са остави отъ тоя табихетъ, който му докарва толкози нравствени униженія и горчевини. Това щѣше да бѣде най-доброто средство да изобличи въ лѣжъ и дописника ни и насъ. Когато видимъ това промѣненіе, ний не ще са засраимъ да си обьявимъ, че сме са лѣгали въ мнѣніята си за еда-кого и като сме го считали за такъвъ и такъвъ, той бѣлъ съвсѣмъ иначе. Да си исповѣдаме кривлитѣ, това е наша длъжностъ. Ний не отричаме правото на Г. Ненова да направи опроверженіе и да ни покаже, че дописника е писалъ нѣщо по пристрастіе; той пакъ може да го направи. Нашата дума е, че не трѣба да са запре само на това, нѣ че трѣба да направи исправленіе и въ самы-себе си. Като си позволихме да кажемъ нѣщо за него, ний не го направихме само по думитѣ на дописника си: ний го направихме по основаніе на прѣмѣнѣлото на Г. Ненова. Колкото за дописника си, ний не можемъ да му не кажемъ, че пристрастіето му намѣсти е твърдѣ осъзнателно и че е желателно да бѣде по умѣренъ, по обмысленъ и по зрѣлъ въ свѣдѣніята и одѣненіята, които ни дава за тамошнитѣ работи.

#### ПОЛИТИЧЕСКО ПРИГЛѢДВАНІЕ.

**АВСТРІЯ.** Австрія поченѣ да испытва сичкитѣ затрудненія на единъ баща съ мно-

го дѣщери и сичкитѣ за жененіе. Бащата са усуква на сѣлѣхъ странѣхъ, утѣшава момѣтъ, общава имъ скоро женихы, ласкае по-голѣмѣтъ, заплашва по-малкѣтъ; нѣ като не помага това средство, той са скланя най-послѣ да приеме за женихы тѣмко онѣзи, които той не ще, а дѣщеритѣ искатъ.

Подигнѣ са Унгариѣ, устѣпи и са автономія, за да помогне на бащата да държѣ другитѣ сестры въ покорностъ. Нѣ доде врѣме, порастнѣ и Чехія и съединенитѣ сили на бащата и сестрата вече не сж въ състояніе да задържѣтъ спущаніята на вторѣтъхъ момѣхъ. Уженва са и тя за друго самоуправленіе, за другѣ полузависимостъ. Бащата мислеше че този пѣтъ ще си почине нѣколко години. Другитѣ сестры ще потраятъ малко, защото годиниѣтъ имъ сж по малочисленны. Нѣ тука е то белата. Еше не са свършила свадбата на Чехія, и ето че Словація, Сърбія, Галиція и другы поченѣхъ да ревѣтъ за мѣжи. Бащата еше мѣлчи, а замиряваніето на непокорнитѣ прѣдоставя на първороднитѣ дѣщери, Унгариѣ, която не знае еше, що ще каже рожба и майчина милостъ. Нейното замиреніе е съ метлѣтъхъ.....

Таквози е положеніето на Австріѣхъ, която отъ честолюбіе иска да владѣе много народы изведнажъ. За да владѣе една областъ повече, тя пада въ най-тежкы затрудненія и са мутае въ постоянны недоумѣнія. Отъ нѣколко години не може да са закрѣпи въ таѣхъ държавѣхъ никакъвъ редъ, никакво спокойствіе. Народѣтъ и мърдатъ и не ѣхъ оставѣтъ да спи спокойно. Едвамъ са замири единъ, явяватъ са другы съ новы исканія и развалятъ и собствениѣхъ тишинѣхъ, и тишинѣхъ на съсѣдитѣ. Ний сме вече бактисали отъ тѣзи вѣчни немирства, отъ тѣзи постоянны недоволства. Не стига това, ний не можемъ да видимъ лицето на Австріѣхъ, както трѣба, защото са мѣнява непрѣстанно: дѣтѣсь едни отношенія на правителството къмъ народѣтъ са проглашаватъ, утрѣ другы.

Тя горката сичко прави, за да умири дѣщата си, нѣ не ѣхъ слушатъ. Тя бѣле жъртвова по малкѣтъ на по-голѣмѣтъ, нѣ и това не помага. Сичкы искатъ да правѣтъ своеволства и да живѣятъ на такъвизи закони, какъвто имъ са щѣтъ. Малкѣтъ народы намѣсто да мѣлчатъ прѣдъ държавѣхъ и да са срамуватъ, и тѣй выкатъ за волности, и тѣй сочатъ своитѣ исторически прѣданія и права. Сѣкый мисли за себе си и никой не мисли за цѣлѣтъхъ държавѣхъ и за нейнитѣ правдини. Когато сѣкый почене да живѣе за себѣ си, ами кой ще живѣе за царството? Кой ще дава хранѣтъ и силѣтъхъ на върховнитѣ власти? Кой ще крѣпи свѣта, когато са нахѣсаме така единъ по-единъ?.....

Като глѣда чловѣкъ австрійскитѣ бъркотіи, дохожда му на умъ, че не е до тамъ добро и полезно за едни държавѣхъ да състои отъ много народи. По добръ по малко, че по мирны и по доволны.

#### СЪКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

Прѣдизвѣстенното срѣщаніе на българскитѣ прѣдставители съ вселенскый Патріархъ станжло въ минѣлѣхъ вторникъ. Прѣлмета на тѣхнитѣ разискванія бѣлъ пакъ Българскый въпросъ. Разговора са продължилъ около 4 часа, нѣ слѣдствіята му сж неизвѣстны. Сичкы обаче са надѣжтъ и желѣжтъ да излѣзе добръ край и за двѣтъ страны. Както са научяваме българскитѣ прѣдставители слѣдъ нѣколко дни пакъ ще посѣтятъ Н. С. Патріарха. (Неологосъ).

— Вѣстницѣтъ обьявихъ, че новы министры на полиціѣхъ ималъ намѣреніе да испыта по-дейскитѣ актове и да повика назадъ сичкитѣ гнаници, които сж са наказали само по подоміе, безъ доказваніе на тѣхнитѣ виновностъ. Тѣмърка, казуватъ, са касай само до Турциѣхъ до онѣзи, които сж били отъ партіѣхъ на Мѣхъ Турциѣхъ; нѣ ний не можемъ да не по-лайме нейното распространіе и на христіанѣхъ изобщо и на Българѣхъ частно, защото вѣрва че и между тѣхъ ще са намѣрѣтъ такъвизи, които сж осѣдени безъ доказваніе на тѣхнитѣ виновностъ. Колко семейства и пріятели бѣхъ об-гословили тогава везирството на Махмудъ паша.

— Прѣдпримчивый духъ на Европейцитѣ то заспива, нито почива. Обществениѣхъ не-стія и събитія могатъ да задържѣтъ неговѣтъ ствія, нѣ не могатъ да го задушѣтъ. Прѣдъ 3 години бѣше са прѣдставилъ на императора Наполеона единъ проектъ за прѣкарване на жезънѣхъ пѣтъ подъ морето между Англіѣхъ и Франція между градове Дувръ и Кале. Споредъ тѣхъ проектъ сичката работа щѣла да излѣзе за 19 години. Войната отъ минѣлѣхъ години прѣкъсала разглѣжданіето на проекта; нѣ сега пакъ излазя на свѣтъ и исполненіето му са прѣд-ставлява много по-лесно, отъ колкото прѣдъ. На-питало са, че земѣта на това мѣсто бѣла тѣ-ширна и са копае твърдѣ лесно. Това едно. До-го, измыслила са една машина, която ще ко-самъ. Тѣзи двѣтъ обстоятелства назалѣтъ тѣмъ на сичкѣхъ работѣхъ твърдѣ много и врѣмето искарваніето ѣ сега са опрѣдѣла на 7-8 годиш. Остава сега да са поченѣтъ работѣхъ. Францу-кото правителство при сичкитѣ си затрудне-подыръ бѣа подыръжа тоя проектъ и желае о-щественіето му. Правителството на републи-питало Англіѣхъ, не ще ли са противи нѣщо, а-лучило отговоръ, че британското правител-не може да прѣдстави никаквы затрудненія на-ва прѣдпріятіе. Така, въ Европѣхъ са вършатъ-голѣмъ леснотія пѣй мѣчнитѣ работы, а ний-можемъ да свършемъ и най-леснитѣ. Имаме-една черковѣхъ и едно училище, и тѣхъ не може-да парѣдимъ. Имаме едно двѣ дружества, и-тѣхъ не можемъ да дадемъ пужнитѣ улесненія. Хората пробихъ съ жѣлѣзѣнъ пѣтъ планинѣхъ-нистѣ; захващатъ пробываніето на планинѣхъ Семъ-Готардъ и на протокъ Па-де-Кале, а ний не-жимъ да закрѣпимъ едно Княжевно Дружество. Не сме ли за похвалѣхъ?

— Въ Цариградъ станахъ различны приказъ-върху изгнаніето на Хюсни паша, на Авни паша и на Еминъ бѣа. Сичкитѣ казвахъ, че това-има причинѣхъ; нѣ нѣкои притурихъ, че изгна-то станжло неправилно, защото не было слѣдствіе на едни редовни сѣдѣжъ. Спередъ тѣзи хоръ-вѣстници трѣбало е по-напрѣдъ да сѣдѣжѣтъ-новнитѣ, та че тогава да ги показватъ. Инакъ-развалятъ законѣхъ и редовѣхъ и са дава-примѣръ. Въ отговоръ на това другитѣ казвахъ-че сѣдба ако не е станжла, станали сж дълбоки-испитванія отъ нарочно съставенѣхъ комисіяхъ и-само по нейнитѣ донесенія са е опрѣдѣлно на-заніето. Както и да е, печата повтори тѣзи-личны бѣлжкы и сега са говори, че една ре-на сѣдба ще са отвори за обвиненитѣ и-скордисаны лица. Ний ще са повърнемъ на-ботѣхъ, когато са прѣдстави случая.

— Лошо нѣщо е да изгубишъ царскитѣ-лости съ работѣхъ си. Освѣнъ дѣто изгуба-благоволеніето на монарха, зема ти са и оно-което ти е дадено въ минутѣхъ на царското-ликодушіе. Палата на Али паша като изгоръ-Султана зповѣда да му са направи другъ по добъ-съ иждивеніето на хазияхъ. Палата са издигна-свърши; нѣ Али паша и сѣмейството му не-матъ честь да живѣятъ вътрѣхъ, защото Али-нѣма вече нуждѣ отъ палаты, а сѣмейството-са изважда отъ къщѣхъ по царска заповѣдъ. Ка-то са чува, открили сж работы които извыка-земаніето назадъ на това нѣщо, което бѣше-дало отъ великодушіето на султана противъ-служѣтъ на Али паша.

— Царското правителство унищожи гюмрюка-тютюнѣхъ 20 гр. на окѣхъ. Сега ще са плаша-малко и споредъ качеството на тютюня.

— Г. Теню Мирчувъ благоволи да подари ед-годишно спомоществованіе отъ Турциѣхъ за-чилището въ Габарево.



Продава се по 20 пари.

(Цариградъ, 19 Октомврия 1871.)

## СТАТИСТИКА НА ЕДИРЕНСКАТА ЕПАРХИЯ.

Курриѣ д' Оріанъ обнародва тѣзи дни статистикѣ на Едирненската Епархія. Отъ него ний извличаме за тѣхъ епархія следующето:

« Освѣтъ сливненскій санджакъ, който се причислява на Екзархіята отъ царскій ферманъ, тая епархія състои отъ петъ казы и четири нахія. Казытъ сж: Мустафа-паша, Чирменъ, Къркъ-клисе, Бунаръ-Хисаръ, Бабаи-атинъ и Хафса. Имената на нахиятъ сж: Иксидаръ, Мънастырь, Чоке и Казъ-агачъ.

Казата Мустафа-паша е расположена по двата брѣга на Марицѣ и са пада на западъ отъ Едрене. Тя заключава 46 христіанскы села, отъ които 38 сж българскы, а 8 само гръцкы. Българскытъ села сж: Аладжъ, Сархали, Хенія, Демирханли, Кирезли, Бунарчево, Салихари, Хадиръ-баба, Коюнли, Сюземаніево, Хаскрли, Сулакюю, Оглу-Хаджикюю, Бунарли, Оланли, Ебибча, Чирменкюю, Караачъ, Кадикюю, Осбейли, Ипчили, Кулакли, Делиплешъ, Бургуджикъ, Куркюю, Кофча, Каратепе, Тонракъ-махале, Паптакли, Ениджели, Сритекюю, Деникли, Албан-дере, Мезекъ, Комарли, Деведере и Мангавъ.

Имената на гръцкытъ села сж: Карабайя, Козлуджа, Юзюмкюю, Ярлакъ, Башъ-тене, Бейтели и Саржаръ. — Самый градъ Мустафа-паша е населенъ съ Турцы и Българе и само съ три куповлашки гръкоманскы фамилии.

Числото на българскытъ нуфузы въ казѣтъ е 14050 души: Гръцкытъ не надминаватъ числото 1700 души. Българскій языкъ е господствующъ и въ черквытъ, и въ училищата.

Казата Бунаръ-Хисаръ заключава 9 българскы села и 3 гръцкы. Първытъ сж: Дерекюю, Карадере, Мокрешъ, Пасалин, Курудере, Едига, Урумбейли, Колибы, и Хаджиахалин. Имената на гръцкытъ села сж: Окопо, Яна и Инджекюю. Въ главный градъ на казѣтъ има нито 30 гръцкы и гръкоманскы фамилии, българскытъ фамилии сж 265. Въ цѣлѣтъ казѣтъ българскытъ нуфузы възлѣзятъ до 8756, а гръцкытъ до 1360.

Въ казѣтъ Бабаи-Атинъ има 11 христіанскы села, отъ които 7 сж чисто българскы, а 4 гръцкы. Българскытъ села са наричатъ: Докучукъ, Ени-махале, Кофалджа, Карамусули, Имампазаръ, Кара-Али и Кулели. Гръцкы села сж: Кююрлери, Еникюю, Доганджа и Караманкюю. Главный градъ е населенъ съ Турцы и Гагаузы. Българскытъ нуфузы отъ цѣлѣтъ казѣтъ сж 3,200, а гръцкытъ заедно съ гагаузкытъ 1,600.

Казата Хафса са намира на пѣти кмъ Цариградъ и е отдалечена отъ Едрене 6 часа. Тя заключава само 3 гръцкы села при 7 българскы. Българскытъ нуфузы достягатъ до 1,420 души, а гръцкытъ до 700.

Казата Къркъ-клисе е описана подробно въ вѣстникъ Македонія отъ мѣсець Май 1871.

Нахіята Иксидаръ лѣжи на сѣверъ отъ Мустафа-паша и заключава 40 българскы села, които сж: Кумъ-Дуваджикъ, Дръново, Кара-пелитъ, Обрукли, Гюль-бунаръ, Терезилин, Коджилари, Софулари, Терезилин-турско, Главанъ, Менечево, Гердеме, Кавураланъ, Дервишка-могила, Суиджакъ, Левка, Шевкулари, Смавлица, Гидюлери, Мусратли, Вакуфъ, Ново-село, Васгачъ, Исмаилкюю, Димитрикою, Карабулутъ, Кржжжж-кемалъ, Каджкою, Хаваросъ, Шахлиѣ, Смавлин, Дуванджин, Каякюю, Демирджи, Коюнтепе и Ийя. Гръцко село има само едно Иксидаръ. Българскытъ нуфузы сж 13,200, а гръцкытъ само 200.

Нахія Манъстырь заключава 40 чисто българскы села и само 4 гръцкы. Първытъ сж: Ташкюю, Мешелин, Бургуджикюю, Войницы, Сараръ, Еникюю, Гюкменъ, Яшакли, Башантъ, Даутъбейли, Хамарли, Юджиново, Кайселин, Канаракюю, Талашманли, Каяджикъ, Коюнъ-бунаръ, Пазарджикъ, Явуздере, Кайладере, Вакуфъ, Еникюю, Факжлъ, Мача, Дилжилери, Манія, Кума, Физлере, Махмерсилин, Кебеджелли, Булурджикъ, Ванкли, Семенделин, Ялджере, Кавуруланъ, Бейлиджи, Чукурлари, Азизханлидже, Баверидере, Величалж. Имената на гръцкытъ села сж: Кавакли, Дювенчово, Кючюкъ-Мънастырь, Бююкъ-Мънастырь. Българскытъ нуфузы сж 13,280, гръцкытъ 2100.

Нахія Чоке заключава 38 чисто българскы села, 10 раздѣсены съ Турцы и Българе и 6 гръцкы. Чисто българскытъ села сж: Кадыр-ага,

лари, Ташлъ-Селимъ, Каяпай, Провадли, Лахана, Пашакою, Байсалово, Девлетли-агачъ, Канара, Терзидере, Бююкъ-а-малин, Олива, Олманъ, Хасанъ-оглу, Ахлатли, Капакли, Еникюю, Дерем-махале, Малки-дервентъ, курдаланъ, Шех-Даутъ-теке, Чаталкою, Дермендере, Чомлекюю, Хюлуджа, Боязли, Акъ-бунаръ, Мурадчалин, куруджикюю, Софулари, Дерменъ-еникюю, Голъмы-дервентъ. Сѣвсанлытъ села сж: Геджиклилин, Сарж-Талашманъ, Мурад-алин, Пашакою, Сюлейманъ, Талахманъ, Елменли, Хамзабейли, Дурумбейли, Халилдже и Хатибкою. Гръцкы села сж: Кара-юсуфъ, Арнаутикою, Кючюкъ-боялжъ, Ортакою, Товала и Бююкъ-Боялжъ. Българскытъ нуфузы въ цѣлѣтъ нахія сж 11,050; а гръцкытъ 1800.

(Слѣдува.)

## КОМИСАРИ ПО ОБЛАСТИТЪ.

Великий Везиръ е намислилъ не само да въведе прѣобразованія въ сѣдовѣтъ и въ управленіето на областитъ; нъ и да закрѣпи тѣзи прѣобразованія и да ги направи дѣло исполнено. И до сега са прогласяваха сѣкавы реформы, нъ тѣхъ си оставаха, поне за областитъ, неосъществени и неспрѣти на практикѣ, защото нѣмаше кой да придира, какво са върше вътъ отъ Цариградъ. За да не са случатъ такези несполукы и съ сегашнытъ промѣненія, Везиръ е намислилъ, казувать, да прати въ сѣкъ областъ по единъ достонинъ комисаринъ, който да приглежда отъ близу работитъ и съ своитъ честы рапорты да увѣдомѣва за тѣхъ Правителството на Султана. Така службата на тѣзи комисари ще бѣде да гледатъ отъ близу — изпълняватъ ли са царскытъ законы и заповѣди и какъ са изпълняватъ и да извѣстятъ за това министерството. Освѣтъ това тѣхъ имать за длѣжность да запознаватъ правителството съ нуждытъ на мѣстото, съ болкытъ му и съ цѣровѣтъ, които могатъ са употребити срѣщу злото. Заради това ний посрѣщаме по-вѣтъ мѣркѣ съ радостъ и полагаме на нежъ голѣмы надѣжды. Ако за комисари са избиратъ добры и съвѣстны хора; ако тѣхъ са поставятъ въ положение съвършено независимо отъ мѣстнытъ началства; ако наблюденіята и издирваніята имъ ставатъ не само въ главнытъ градища на властитъ и на санджакытъ; нъ на сѣкъ мѣсто, ако рапортытъ са съчиняватъ не споредъ разказваніята на канцелярскытъ актове и на чиновницкытъ, нъ независимо отъ официалнытъ пѣтища; тогава, ний сме увѣрены, ще са откриятъ много недостаткы, много кривды, нъ ще са откриятъ за да са поправятъ по скоро, както го иска царската воля.

## ЗА ЖЕНЫТЪ.

За да не рѣкятъ пашитъ господа, че нашій вѣстникъ не посвѣщава на тѣхъ нито единъ редъ, ний заемаме следующето опрѣдѣленіе на жената отъ единъ френскы вѣстникъ и го помѣстиме въ Турціѣ.

Жената е сладкогласна цигулка, която свири мѣжа съ перцето на любовтъ.

Жената е съвъ пріятель за мѣжа, нъ често са обрѣща и на удушительнѣо привиденіе.

Жената може да са сравни съ электричано тѣло: тя има свойство да привлечи и отблъсва.

За живописецъ тя е образецъ.

За доктора тя е прѣдметъ на медицинско изслѣдованіе.

За селянина е ступанка.

За болныя — гледачка; за Парижанина — припка; за физиолога — женско животно; за Римлянина — гражданка; за ученика — ангелъ; за поета — цѣбѣ.

Жената е таковыя сѣщество, което залавя срѣднѣо мѣсто между чловѣка и ангела.

Жената е съвършенъ дяволъ.

За любовницкытъ жената е рай; за съпружытъ тя е чистилище, а за чловѣчеството изобщо — адъ.

Удивающытъ тя е тозарно животно; на вѣстокъ е покѣщанина; у европейцытъ е дѣте сосѣчносно.

Въобразете си едно дребно и хубаво сѣщество, което привлеча очитъ и поражава ума, което угождава и не угождава въ сѣщото врѣме, което е ангелъ отъвътъ, а юда отъжтъ; притурете при това глѣватъ на единъ птицѣ, языка на зѣлѣтъ, подмѣлваніето на коткѣтъ, брызнятъ на

на мѣсца; обвийте сичко това въ бѣлжъ ножъ и тѣнкѣ, притурете му рѣцѣ, крака и рохавжъ несчесанжъ косжъ, каквато е сега на модѣ, — и вый ще имате пѣлныи образъ на женѣтъ.

## СѢКАВЫ НѢЩА И НОВИНИ.

Н. П. Азисъ паша, напѣдъ управитель на Видина, са опрѣдѣли управитель на островъ Кипръ. Отбора е отъ най добрытъ.

— Ако слушаме пѣконъ английскы вѣстници, холерата неможе да бѣде за напѣдъ толкови страшна. Единъ Американецъ открилъ, че холерата са поража и са храни, както и жѣлтата грѣска, отъ много дребны животинкы, които плаватъ невидимо въ въздуха. Това като е тѣй, то доста е да са разиграй въздуха силно, за да му са повърне пакъ прѣдишната чистота, и да са унищожи семето на болѣстѣта. Съ тѣхъ цѣль Американецъ прѣдлага да са запалва нѣколко ноци наредъ по нѣколко литры барутъ (пупалъ).

— Холерата въ Цариградъ е вече съвсѣмъ на ослабваніе. Случаватъ са еще по нѣколко удары на день, нъ смъртнытъ случаи сж малко. Ударытъ сж повече отъ холеринѣ.

— Споредъ единъ гръцкж допискж отъ Русчукъ, отъ 10 октомврия, Българскій народъ въ този градъ съ благодареніе посрѣщалъ извѣстіята за спогожденіе между Българскытъ и гръцкытъ черковы. Само нѣколко души показвали неудоволствіе противъ това, нъ тѣхъ го правили ужъ по личны причины и не са слушали отъ множеството. Желали быхмѣ да знаеме тѣхъ ли е работата.

— Кореспондасъ Славъ казува, че 60 прусскы офицери съ гражданско обѣкло были дошли въ Чешко да изучаватъ мѣстото отъ военнѣ точкѣ на зрѣніето. Прѣди Австро-прусскытъ войнѣ на 1866 прусскы офицери обыкавали тѣзи мѣста като фотографы и снемали образа на сѣкъ мѣсто съ нѣкакѣжъ особенностъ.

— Влашкытъ вѣстници расправятъ, че румунското правителство рѣшило да исхвърли изъ лиценцѣ Френскій языкъ и да намѣсти Нѣмскій. Вѣстникъ Романуль са сѣрди на тѣхъ мѣркѣ и нѣжъ осѣжда, като много докѣщителна за сѣки Румуниѣ. Той казва, че френскій языкъ е нуженъ за румунитъ, за да ги стоплюва въ чувството на тѣхното романско происхождение.

— Нѣкой си отъ баварскытъ вѣстници казувалъ прѣди малко така:

— Вопрѣки голѣмытъ услуги на Руссіѣ, дѣто тя останжъ неутралнѣ въ боеветъ австропрускыи и франгопрускыи, Г. Бисмаркъ не гледа твърдъ добръ руското пріятелство. Главната причина, за коѣто нашитъ берлинскы офицеры са гнусѣтъ отъ руското пріятелство, е това, дѣто тѣхъ считатъ Руссіѣ твърдъ малко опасна. Сичкытъ сж увѣрены, че новытъ прѣобразованія на русскытъ войскѣ ще нѣжъ направятъ еще по безопасна; а пѣкъ Г. Бисмаркъ тѣрси пріятелството само на онѣзи, които могатъ му повреди.

## КНИЖЕВНОСТЪ.

Подписаната книжарница зема честь да извѣсти на всичкытъ учители и училищны настоятели, какво излѣзе отъ печать малка Аритметика отъ І. Груева. 3-те издѣніе страници 80 на 8-ни, цѣна 3 гроша.

Въ това издѣніе на « малка Аритметика » са прибавени и десѣтичны дробы заедно съ таблица и примѣри за обрѣщаніе вѣтхиты мѣры на новы и наопаки. Това ся притуря, защото по царска заповѣдъ отъ 1-выи марта 1871 ще влезе въ общо употребленіе десѣтична метрическа система, та както ученицытъ тѣхъ и всякой другы грѣба съ врѣме да са научатъ какъ да смѣтатъ по нея система и какъ да обрѣщатъ вѣтхиты мѣры на новы.

Книжарница Хр. Дановъ и Сѣдр.

Пловдивъ Русчукъ и Велесъ.

Молиме най убѣдительно тѣхъ Господа, до които има испроводени обявленіе за періодическото списаніе «Школа за Народа» което ще издава Г-нъ Г. А. Живковъ колкото спомощници сж сѣбрали да испроводятъ имената имъ часть поскоро както е по сходно: въ Пловдивъ или тука въ Руссе до книжарницѣтъ ни; а ний ще ги испроводимѣ на издателя та да знае колко да печата и гдѣ колко да испраща.

Врѣме 1871 Октомв. 12. Хр. Дановъ.







Продава са по 20 пари.

(Цариградъ, 26 Октомври 1871.)

## СТАТИСТИКА НА ЕДИРЕНСКАТА ЕПАРХІЯ.

Нахія Къзълъ-агачъ е населена съ Турци и Българи; тя брои 16 български села, които сж: Оранткою, Терфелін, Комруклари, Сарели, Татарлари, Топузлари, Беймахале, Дервен-дере, Курудере, Фока, Тахиркою Кападжъ, Драка, Къркою, Ахлатли, Кьоклюдже. Нуфузътъ на българетъ сж 4288.

Нѣколко села отъ епархіята граждански зависятъ отъ Родосто. Отъ тѣхъ български сж: Малко-Търново, Чикнихоръ, Мегалось, Маглавитъ, Керачуново, Камалъ, и други четири въ казакъ Люле-Бургасъ. Сичкитъ нуфузи на тѣзи села сж 7,240. По този начинъ въ сичкитъ едринскі епархія ний намираме 244 български села съ 85,000 български нуфузи и 28 гръцки села съ 10,160 нуфуза гръцки.

Градъ Едирне са дѣли на много махали, нѣ само въ 2 живѣятъ Българи и гръци.

Въ махалъта Киришхане има 670 български фамилии, 185 гръцки, 68 уніатски — български и 41 гръкомански-български.

Въ махалъта Каикъ има 860 фамилии български и 190 гръцки.

Въ махалъта Калес има 210 фамилии гръцки 108 български и 65 уніатски-български.

Въ махалъта Атъ-Пазаръ има 90 фамилии гръцки, 70 български и 70 смѣсени.

Въ махалъта Илджрмъ живѣятъ до 3,000 фамилии отъ българскій родъ отъ тѣхъ 3-400 гръкоманствоватъ.

Въ махалъта Саржкъ-Мейданъ има 50 български фамилии, 28 уніатски-български и 8 гръцки.

Въ махалъта Кумъ живѣятъ 20 фамилии гръцки и 50 български.

Въ Махалъта Кюпрю-баша има 30 фамилии български и 12 гръцки.

Като прѣдставяме горнитъ числа, ний са въздържаме отъ сѣкакви блѣжки. Въ това ний са съобразяваме съ желаніето, което ни са искало отъ горѣ и което ний пазимъ като законъ.

## СЛОВЕНЫТЪ въ АВСТРІЯ.

Не было само въ Българетъ да си криятъ народностъ и да са срамуватъ да говорятъ бащинъ си языкъ. Този сраменъ обичай, това низко свойство имало и между другитъ Славяне. Единъ пѣтникъ по Щиріжъ и Каринтіжъ въ Австрія пише до «Кореспондансъ Славъ», че по градищата на тѣзи области Словенитъ са срамуватъ отъ своя родъ. Много отъ тѣхъ сж са изродили до толкози, щото не щятъ да знайтъ нищо за народа, отъ който произхождатъ.

Това печално свойство е было твърдъ силно у Славянетъ въ сичкитъ врѣмена. Исторіята ни казва, че цѣлы области сж приѣмали чуждъ языкъ и съ него заедно чуждъ народностъ. Нѣ въ дѣшно врѣме да си показва то дѣйствиата и помежду австрійскитъ Славяне, дѣто свободата е по широка, това е което ни учудва и печали.

За утѣшеніе на себе си Славянетъ сж търсили да обяснятъ това явление въ своя животъ съ нѣкакъвъ си въспрѣимчивостъ на славянскій духъ. То може и да е тъй, нѣ само до нѣкъдѣ. Единственната причина не е тамъ. Тука има и слабохарактерностъ, има отсѣствіе на самоуврѣненіе, има и невѣжество. Само онѣзи хора са загубватъ въ чуждитъ народности, които вѣрватъ въ силатъ на своитъ си твърдъ малко и които не сж си утвърдили убѣжденията поне чрѣзъ нѣкакво учение, тъй щото като не усѣчатъ народностъ на сърдце, да ѣжатъ поне въ мыслитъ си.

Отъ допискитъ на «Кореспондансъ Славъ» излиза, че Славянитъ по Щиріжъ и Каринтіжъ са намиратъ на сѣкитъ степенъ въ образованіето, на коѣто са намиратъ нѣкои наши Българи по Влашко, които такожде са срамуватъ отъ името Българинъ.

За окайване сж тѣзи хора: тий нѣматъ еще понятія за най-обыкновеннитъ нѣща. Тий незнайтъ еще, че сичкитъ народы сж отъ бога. Тий не знайтъ такожде, че чуждата народностъ не ще ги направи по-горни, ако сж никаквы; нито тѣхната ще ги направи по-долни, ако сж достойни. Достоѣнството си е въредъ достоѣнство; а недостоѣнството и на прѣстола е недостоѣнство.

## СѢКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Везирекото писмо има право да зарѣча на управителитъ по вѣнъ да не гледатъ само външнитъ украшения на градоветъ, нѣ да са грѣжатъ за по-главното — управленіето и сѣдоветъ да ставатъ по право и по законъ; защото има управители, които забравятъ сичко друго за тѣзи украшения. Такъви е младий и бързий управител на Тулжъ. Ний са научаваме, че той са е прѣдалъ на прѣобразеніето на града съ сичкитъ пламенностъ на душѣтъ си и не сѣда, ни почива за таѣ работѣ. Освѣнъ различнитъ поправленія на улицѣтъ, за които може да сж огнишли повече отъ 300,000 гр. въ годинѣ врѣме, освѣнъ публичнитъ градинѣ, за коѣто отиватъ толкози и толкози пари; управителя е захватилъ сега другъ работѣ, коѣто ще сѣдне на града нѣколко пѣти по-сѣкпо отъ горѣказаното количество. Той е захватилъ да прави брѣга край Дунавъ и да издигъ стѣнѣ за здържаніе на приливаніето. Това е вече твърдъ много за една годинѣ и половина и за единъ малкъ градъ, като Тулжъ. Подиръ количествата, които платихъ гражданетъ подъ сѣкакви прѣдлозы за другитъ направи една малка почивка не бѣше изляпна. Хората не могатъ да печелѣтъ само за украшения на града; тѣ иматъ нуждѣ и за себѣ си да направѣтъ нѣщо. Колкото и да е нуженъ брѣга, колкото полезно и да бѣде спираніето на прилива и на нагубитъ отъ него, благосѣстояніето на града е по нужно, защото отъ него ще са крѣпѣтъ самитъ жители, а не водата. Не трѣба да забравяме, че града са е направилъ и достигналъ нѣкакво благосѣстояніе прѣди украшенията и че той можаше да мине еще една-двѣ години безъ стѣнѣ покрай Дунавъ. Ако украшенията ставахъ по полѣка, това никакъ не би повредило на бѣлѣщето развитіе на града. Прѣтоваренитъ разносѣ сѣспиватъ, на мѣсто да сѣзидѣтъ. Ний вече не чуваме отъ нѣколко години насамъ, освѣнъ за загубы и за изгубены трудове у търговци и еснафы, при сичко че за тѣхъ са правѣтъ сѣкакви улесненія и украшения. Нужни сж външнитъ украшения и удобства, нѣ по-нужно е да са простиратъ тий до тамъ, додѣто стигатъ средствата на града. Отъ несмѣтаніето излиза мюхлюзюкъ, излизатъ голѣмы борчове и разореніе — нѣща които дѣшното разумно и доброжелателно министерство не желае ни за единъ градъ, ни за едно село. — Ний чуваме че на усиленитъ и бързитъ работы на брѣга работѣтъ и селяне, като прѣнасятъ това и онова. Не стигатъ ли на тѣзи сиромасы пѣтищата и другитъ длѣжности? И за града ли да работѣтъ? И за исключителнитъ ползѣ на нѣколко прѣжатели-граждане ли да си оставѣтъ навѣтъ?

— Страшно и противорѣчиво е поведеніето на Поляцитъ. Свободолюбивы за себе си, тий не иматъ другитъ народы и тѣхнитъ човѣшкы и народны правдини за нищо. Прѣди нѣколко години тий искахъ да съставѣтъ въ Турціѣ едно военно отдѣленіе, коѣто да има за цѣлъ да потыкува сѣко свободолюбиво движеніе у народитъ въ Европейскѣ Турціѣ. Ако не сполучихъ, вината не е у тѣхъ. Нѣ ако не можихъ да направѣтъ такъвъ службѣ скупомъ, тий си ѣ правѣтъ отдѣлно. Отъ прѣбѣвающитъ между насъ поляцы ний познаваме мнозина, които сж станѣли прѣгледвачи и доносители.

Тѣзи свободолюбцы отъ особенъ родъ не щятъ днесъ да припознайтъ, че въ Галиціѣ има народъ Русины и че този народъ има право да са прѣдставя въ правителството чрѣзъ свои особенны прѣдставители и да зема участіе въ мѣстното управление.

Едни отъ поляцитъ отричатъ единъ народъ отъ 2 милиона души и казватъ просто, че нѣма Русины, а други утвърждаватъ, че поповетъ и селянетъ не могатъ да съставѣтъ отдѣленъ народъ, сѣдователно Русинитъ трѣба да бѣдѣтъ едно съ поляцитъ.

Додѣ ще идѣтъ поляцитъ съ таѣ исключителностъ, ний не знаеме. Знаеме само това, че тий сж изгубили уваженіето на голѣмъ частъ отъ народитъ. Знаеме и това, че вопрѣкы сичкитъ имъ напѣванія, Русины има и тѣзи Русины сж многочисленны и кога да е на тѣхъ ще бѣде Галиціѣ.

— Научаваме са, че жителитъ българи отъ Силистренскѣ епархія натоварили своитъ прѣдставители по черковный въпросъ да са вържатъ въ Цариградъ и да поднесѣтъ на новий Великий Везиръ както честитията на цѣлѣтъ епархія, тий и израженіята на нейнитъ желанія да са свърше

по скоро нарежданіето на екзархіята безъ сѣкакво спогожденіе съ патриаршѣтъ отвѣнъ Фермана. Ний одобряваме постѣпкитъ на Тулчанцы и Силистренцы, защото тя показва едно голѣмо довѣріе къмъ новото правителство на Султана. Сичко говори, че министерството е изпълнено съ най-доброжелателны намѣренія къмъ сичкитъ подданицы на царя; такъвози министерство не ще са отрѣче да послуша прошеніята на българскій народъ, особенно ако тѣзи прошенія сж общы и еднородны. Прѣдставителитъ сж днесъ-утрѣ тука.

— Куріе д'Орианъ съобщава, споредъ единъ телеграмъ отъ Едирне, че шестима отъ по-първитъ българи отъ казата Мустафа паша са затворили въ тъмницѣ, защото не щѣли да плащатъ владичинѣ на гръцкый владыка, даждѣ коѣто българетъ сж прѣстанѣли да плащатъ еще прѣди петь години.

— Въ сѣщый мѣстникъ четемъ, че въ Шкодрѣ нѣколко войскари нападѣли на Италианскый консулъ и на жена му, кога то тий были на расходѣ изъ града и ги были до толкози, щото и двамата лежатъ сега болны.

— Ахмедъ Расимъ паша пристигнѣ въ града ни онзи день въ сѣботѣ.

— Софійското читалище извѣстява на тукашното читалище, че то е готово да внася ежегоднѣ помощъ 10 турскы лиры за македонскитъ училища. Сѣщото извѣсти и Сливненското читалище. А Копривщенското внесе вече за таѣ работѣ 6 турскы лиры. Другитъ читалища еще не сж са обадили.

— Приканены сме да извѣстимъ на читалищата по вѣнъ да внасятъ помощитъ си за македонскитъ училища незабавно, за да са не спира почетата работа.

— Нѣкой си Н. ималъ кѣщъ около Парижъ. Когато наближили Пруссцитъ, той побѣрзалъ да са прибере въ Парижъ. Сѣлѣ оттегляваніето на пруссцитъ Н. са вържилъ въ кѣщѣтъ си и намѣрилъ тамъ едно хубаво писалище, едно пѣяно и библиотекѣ съ 500 различни книги. Обяснили му, че сичко това оставилъ прусскый офицеринъ коѣто сѣдѣлъ въ кѣщѣтъ.

Во врѣмето на коммюнтѣ Н. пакъ са оттеглява въ Парижъ и сѣдѣва тамъ до паданіето ѣ. Като са вържилъ въ кѣщѣтъ си пакъ намѣрилъ нѣщо, нѣ какво? Двѣ голѣмы стѣкла съ ракиѣ и 300 стѣкла съ вино, които оставилъ французскый офицеринъ, коѣто сѣдѣлъ тамъ. — Тука са показватъ наклонности-тъ на офицеры тѣ отъ двѣтъ войскы.

— Гръцкитъ вѣстнипы различно говорихъ за послѣдното срѣщаніе на българскитъ прѣдставители съ патриарха. Отъ тѣхъ като са мысли за най-добръ увѣдомѣнъ Неологосъ казува, че патриаршескитъ условія за спогожденіето были тѣзи: 1) При 13-тѣхъ епархія чисто Българскы да са притурѣтъ чисто българскитъ части отъ епархіятъ Варненска, Ахѣлска, Созополска, Месемврийска, Пловдивска, и Едренска, които чисти да съставятъ другы двѣ-три епархія; 2) Екзарха да носи титлѣ: прѣосвященный митрополитъ и Екзархъ на Българскый округъ и да прѣбѣва въ Търново.

Проектъ въ този смѣслъ са далъ на българскитъ прѣдставители и имъ са съвѣтвало да го изучѣтъ добръ до новото и послѣдното имъ срѣщаніе съ патриарха.

Неологосъ притурѣ че патриаршескитъ прѣдложения на Българетъ са удобрили отъ смѣсеный гръцкы свѣтъ.

За това никой нѣма съмнѣніе. Такъви прѣдложения сѣкый грѣкъ ще удобри.

## ЯВНА ПРИЗНАТЕЛНОСТЪ.

Цариградското Българско училище въ Фернѣ благодарни на Негово Высокопрѣосвященство св. Нишавскаго Г. І. Партенія за подарѣкѣтъ му отъ лир. тур. девѣтъ и половинѣ за това завѣденіе.

Настоятелството.

## ИЗВѢСТІЕ.

Продава са половината отъ огненитъ воденици, коѣто е при скелѣтъ на вапоритъ въ Балатъ, и коѣто има добры желѣзны машины. Подробны свѣдѣнія ще са даватъ въ кѣщѣтъ на Г. Камондо въ Галата.

Издатель Н. Геновичъ.



СТАТИСТИКА НА РАБОТНИКАТА

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

СЛОВНИКЪТ НА АБЕЦЕДА

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

СТАТИСТИКА НА РАБОТНИКАТА

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

ВЪНШНАТА СТАТИСТИКА

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |

Външната статистика на работника в България за 1888 г. е следната:

| Вид на работата | Число работници |
|-----------------|-----------------|
| Общо            | 108 000         |
| Мужски          | 85 000          |
| Женски          | 23 000          |
| Дети            | 10 000          |